

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.7.2014
COM(2014) 444 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Deciziei nr. 1297/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind un Program pentru modernizarea statisticilor europene referitoare la întreprinderi și comerț (MEETS)

1. INTRODUCERE

Acesta este cel de-al patrulea și ultimul raport privind punerea în aplicare a unui Program pentru modernizarea statisticilor europene referitoare la întreprinderi și comerț (MEETS).

În decizia¹ de a iniția acest program din decembrie 2008 se afirma că, „până la 31 decembrie 2010, iar ulterior în fiecare an până în 2013, Comisia înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a programului MEETS”. De asemenea, se preciza că „până la 31 iulie 2014, Comisia înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport final privind punerea în aplicare a programului MEETS. Respectivul raport vizează evaluarea, ținând cont de cheltuielile suportate de Comunitate, a avantajelor obținute de Comunitate, statele membre și furnizorii și utilizatorii de date statistice prin acțiunile efectuate, în vederea identificării sectoarelor ce pot fi îmbunătățite.”

Au fost publicate trei rapoarte ce cuprind programele de lucru anuale 2009 și 2010, 2011 și 2012. Raportul de față reprezintă o evaluare finală a punerii în aplicare a programului MEETS. Puteți consulta informații mai detaliate privind toate rezultatele programului MEETS pe o pagină de internet dedicată de pe site-ul Eurostat „Statistics Explained”².

Toate activitățile MEETS au fost desfășurate în conformitate cu strategia stabilită în Comunicarea comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind metoda de producere a statisticilor UE: o viziune pentru decada următoare³.

Programul MEETS a fost structurat astfel încât să fie atinse următoarele patru obiective principale, fiecare incluzând mai multe proiecte.

(1) „Revizuirea priorităților și elaborarea unor seturi țintă de indicatori pentru domenii noi” -- identificarea și stabilirea noilor domenii care necesită descriere, precum și revizuirea vechilor cerințe.

(2) „Asigurarea unui cadru simplificat pentru statisticile referitoare la întreprinderi” -- integrarea diverselor domenii ale statisticilor de întreprindere, inclusiv coordonarea actelor juridice, armonizarea metodologiilor, corelarea și armonizarea clasificărilor statistice și registrelor întreprinderilor cu sursele corespunzătoare, includerea grupurilor multinaționale și a datelor colectate de acestea.

(3) „Sprijinirea aplicării unei metode mai eficiente de realizare a statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț” -- utilizarea mai eficientă a datelor existente, prin integrarea datelor colectate într-un sistem unic sau prin corelarea datelor la nivel de microdate, o utilizare sporită a datelor administrative și utilizarea standardelor contabile armonizate.

¹ În conformitate cu prevederile Articolului 6 din Decizia nr. 1297/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind un program pentru modernizarea statisticilor europene referitoare la întreprinderi și comerț (MEETS)

² http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/MEETS_programme.

³ COM(2009) 404.

(4) „**Modernizarea Intrastat**” -- îmbunătățirea sistemului simplificat Intrastat prin măsuri de armonizare a metodelor, de creștere a utilizării datelor administrative și de îmbunătățire a Tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC)⁴.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A OBIECTIVELOR ȘI ACȚIUNILOR PENTRU PERIOADA 2009-2013

2.1 Nivelul de participare și finanțare

Până la sfârșitul anului 2013 au fost finalizate majoritatea proiectelor și au fost transmise cele mai multe dintre rezultate. În perioada 2009-2013, programul MEETS a asigurat finanțare în valoare de 42,5 milioane de euro pentru a sprijini dezvoltarea mai multor domenii de statistici referitoare la întreprinderi și comerț. Creditele operaționale MEETS au fost puse în aplicare în proporție de 87% în acea perioadă⁵.

Rețelele de colaborare în materie de SSE, Rețelele Sistemului Statistic European (ESSnet) au fost o modalitate majoră de punere în aplicare a obiectivelor programului. ESSnet reprezintă o metodă de a dezvolta noi proiecte în care câțiva membri SSE interesați de anumite domenii colaborează în mod activ la sarcini comune, apoi le transmit rezultatele membrilor care nu au participat. Avantajele acestui mod de lucru sunt valorificarea sinergiilor, reducerea costurilor și împărtășirea bunelor practici, prin dezvoltarea unor acțiuni specifice care sunt benefice pentru SSE în ansamblu. În total, 23 din cei 32 de membri SSE au participat la cel puțin o rețea ESSnet finanțată prin programul MEETS în ultimii cinci ani ai acestuia.

De asemenea, s-a asigurat finanțare și pentru acorduri de grant individual încheiate cu Institutele Naționale de Statistică (INS) și pentru câteva studii externe efectuate de contractanți. Alte proiecte fără finanțare specifică au fost pregătite de Eurostat și de INS. O parte din finanțare a fost utilizată pentru sprijin tehnic și administrativ în vederea punerii în aplicare a programului, de exemplu pentru a organiza ateliere și grupuri operative cu experții la nivel național. În total au fost finanțate 93 de acțiuni anuale. Granturile, atât cele acordate prin ESSnet, cât și cele individuale, au reprezentat instrumentul cel mai frecvent utilizat pentru acțiuni de finanțare (aproximativ 90 % din creditele operaționale). Până la sfârșitul anului 2013, 28 din 32 de membri ai SSE participaseră la cel puțin unul dintre granturile individuale din cadrul programului MEETS.

2.2. Obiectivul 1: Revizuirea priorităților și elaborarea unor seturi țintă de indicatori pentru domenii noi

Identificarea domeniilor de importanță mai redusă

În 2009 a fost comandat un studiu extern pentru a evalua actele juridice din domeniile statistice în care s-a stabilit că sunt necesare revizui. Studiul a evidențiat un grad ridicat de

⁴ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/MEETS_programme.

⁵ Inclusiv transferurile interne. Eurostat a semnalat în Raportul anual de activitate pe 2010 o excepție în ceea ce privește utilizarea împrumuturilor MEETS în cadrul bugetului pentru 2010. S-a ținut seama de această excepție la calcularea nivelului de executare a creditelor operaționale MEETS pentru primii doi ani.

consecvență a conceptelor și definițiilor din domenii strâns legate, identificând de asemenea și câteva posibile proiecte de sine stătătoare și unele inconsecvențe.

Aceste rezultate au stat la baza lucrărilor „rețelei ESSnet privind coerența dintre concepte și metode pentru statisticile referitoare la întreprinderi și comerț” (obiectivul nr. 2).

Comitetul SSE a adoptat în 2010 o nouă abordare bazată pe strategie. Cu ocazia revizuirii anuale strategice a priorităților Eurostat au fost identificate domeniile de importanță mai redusă privind statisticile referitoare la întreprinderi și comerț. Prin urmare, acțiunea numită „Identificarea domeniilor de importanță mai redusă” a fost eliminată din domeniul de aplicare al programului MEETS. Inclusă într-o discuție mai amplă privind așa numitele priorități negative din cadrul SSE, revizuirea din 2010 a dus la raționalizarea programului MEETS și la contopirea mai multor acțiuni.

Dezvoltarea unor noi domenii (grupuri de întreprinderi, globalizare, antreprenoriat)

Câteva studii inițiate la începutul programului MEETS au avut ca rezultat diverse recomandări privind cea mai bună modalitate de a colecta date în domeniul statisticilor referitoare la grupurile de întreprinderi și la globalizarea economică.

Ca urmare a raționalizării programului MEETS, lucrările metodologice ulterioare și organizarea unei acțiuni pilot de colectare de date au fost preluate de către „ESSnet privind stabilirea profilului grupurilor de întreprinderi multinaționale mari și complexe”, precum și de „ESSnet privind măsurarea lanțurilor valorice mondiale”.

Programul comun referitor la indicatorii privind spiritul antreprenorial (Entrepreneurship Indicator Programme, EIP) a fost dezvoltat împreună cu OCDE pentru a corobora politicile legate de antreprenoriat cu indicatorii ce descriu domeniile de „acces la finanțare”, „cercetare și dezvoltare”, „inovare și tehnologie”, „capacități/abilități” și „cultură antreprenorială”.

În prezent se lucrează la includerea indicatorilor obligatorii pentru întreprinderile inovatoare cu creștere economică importantă în cadrul juridic de demografie a întreprinderilor angajatoare.

2.3. Obiectivul 2: Asigurarea unui cadru simplificat pentru statisticile referitoare la întreprinderi

Integrarea conceptelor și metodelor în cadrul juridic

Statisticile referitoare la întreprinderi sunt compilate în conformitate cu legislația Uniunii, care a fost dezvoltată în decursul anilor și nu este neapărat coerentă în privința conceptelor, ariei, definițiilor, metodologiei etc. Rețeaua ESSnet privind coerența a analizat posibila lipsă de coerență a conceptelor și metodelor de obținere a statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț.

ESSnet a propus proiecte de definiții revizuite pentru unitățile statistice „întreprindere”, „grup de întreprinderi”, „unitate de activitate economică” și „unitate cu activitate economică la nivel local”, cu reguli de funcționare și un model de date pentru o punere în aplicare uniformă. În prezent, propunerile sunt perfecționate de un Grup operativ în materie de unități statistice, inițiat de Eurostat în 2013.

În plus, Eurostat și statele membre au început să studieze impactul punerii în aplicare a definiției revizuite a întreprinderilor în domeniul statisticilor de întreprindere. Vor exista și alte testări ale impactului definițiilor și metodologiei revizuite în 2014 și în anii următori, în vederea punerii lor în aplicare în cazul în care rezultatele testărilor se dovedesc a fi bune.

Alte rezultate ale acestei ESSnet sunt recomandări pentru o metodă de clasificare a unităților statistice aplicabilă în mod comparabil în toate domeniile statistice, defalcări comparabile, precum și o metodologie pentru o populație-cadru în statisticile referitoare la întreprinderi. În plus, rețeaua ESSnet a făcut recomandări privind un sistem de variabile cu terminologie coerentă și standardizată și a pus la dispoziție definiții valabile în multe domenii, inclusiv note explicative.

Rezultatele vor alcătui regulamentul-cadru care va include statistici referitoare la întreprinderi, ce va simplifica și va armoniza legislația existentă.

Dezvoltarea statisticilor privind grupurile de întreprinderi

Scopul Registrului EuroGroups (EGR)⁶ era de a asigura cadre de studii coerente și coordonate pentru producerea unor statistici de calitate menite să măsoare gradul de globalizare, în special pentru statisticile privind filialele străine și investițiile străine directe.

În 2009, ESSnet privind metodologia EGR a stabilit versiunea 1.0 a EGR și rețeaua organizațională de schimb de date între Eurostat și membrii SSE. Populația-cadru anuală produsă de EGR a fost extinsă de la cele mai mari 5000 de grupuri de întreprinderi multinaționale (IMN) cu interese în UE în 2009 și 2010, la 10 000 IMN în 2011. Versiunea 1.0 a EGR a fost parțial actualizată ca versiunea 2.0 în 2012, ceea ce a sporit eficiența, transmiterea la timp și coerența rezultatelor. Băncile centrale naționale au fost asociate în 2012. În versiunea 2.0 a EGR, utilizatorii și producătorii trebuie să aibă acces la distanță la SSE, de aceea trebuie să funcționeze într-un mediu securizat. Din cauza întârzierilor la proiectul Infrastructură securizată pentru acces la datele confidențiale (Secured Infrastructure for Confidential Data Access - SICON), versiunea 2.0 a EGR nu a fost complet operațională în 2013, deși se finalizaseră dezvoltările metodologice.

La nivel național, punerea în aplicare a EGR a fost co-finanțată prin acorduri de grant individuale.

Rețeaua ESSnet privind stabilirea profilului grupurilor de întreprinderi multinaționale mari și complexe a dezvoltat o metodologie și linii directe. Rețeaua ESSnet i-a implicat și pe membrii SSE care nu au participat la ESSnet privind testarea metodelor de operare pentru modelul de stabilire a profilurilor și le-a asigurat pregătire și asistență în acest sens. Eurostat dezvoltă în prezent un Instrument interactiv de stabilire a profilurilor menit să faciliteze schimbul de informații între membrii SSE, cu respectarea regulilor de confidențialitate.

⁶ Baza juridică a fost stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 177/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 februarie 2008 de stabilire a unui cadru comun pentru registrele de uz statistic ale întreprinderilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2186/93 al Consiliului. JO L 61, 5.3.2008, p. 6.

ESSnet a lucrat îndeaproape cu rețeaua ESSnet privind coerența la dezvoltarea definițiilor revizuite ale regulilor de întreprindere și operaționale.

Realizarea de anchete la nivelul UE pentru a reduce sarcina asupra întreprinderilor

Schemele de eșantionare ale UE au rolul de a produce agregate UE fiabile pe baza unui eșantion de câteva state membre pentru date statistice ale căror agregate UE îndeplinesc necesitățile utilizatorilor. Unele dintre metodologiile de scheme de eșantionare la nivelul UE au fost dezvoltate pentru anumite domenii de statistici de întreprindere, precum activitățile legate de spațiu, cum ar fi transportul în spațiu, statisticile structurale referitoare la întreprinderi pentru societățile cu 250-499 de angajați, statisticile externe privind filialele străine, investițiile și cheltuielile în domeniul TIC și statistici în domeniul culturii. O colectare de date pilot privind activitățile legate de spațiu și statisticile structurale referitoare la întreprinderi pentru societățile cu 250-499 de angajați menită să testeze și să evalueze metodologia a trebuit să fie anulată din cauza numărului redus de candidați la cererea de propuneri.

2.4. Obiectivul 3: Sprijinirea aplicării unei metode mai eficiente de realizare a statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț

O mai bună utilizare a datelor deja existente în sistemul statistic, inclusiv a posibilității de a face estimări

Activitatea privind „stocarea datelor și la stabilirea de legături între date pentru a realiza statistici referitoare la întreprinderi” a avut loc în cadrul unui ESSnet înființat în 2010. ESSnet a făcut mai întâi o prezentare generală a situației actuale și a necesităților viitoare în materie de sisteme integrate de date despre întreprinderi ale membrilor SSE.

Programul de lucru al rețelei s-a axat pe crearea unui set de orientări, modele și recomandări pentru a realiza un depozit de date statistice. Printre rezultate se numără o arhitectură generică, care detaliază procesele și metadatele sale, oferind și informații de ordin metodologic. Setul complet de rezultate a fost prezentat într-un manual cu rol de îndrumare pentru utilizatori pe întreaga durată a procesului de creare a depozitului de date statistice. Având în vedere că dezvoltarea sistemelor integrate necesită mult timp și că membrii SSE trebuie să își împărtășească în continuare experiența și după încheierea programului MEETS, Eurostat și rețeaua ESSnet au creat un centru de competență privind depozitele de date.

În 2009, proiectul privind „legătura de date privind statisticile referitoare la întreprinderi și comerț” s-a bazat pe un studiu extern pentru a dezvolta cadrul metodologic de realizare a indicatorilor statistici în materie de comerț exterior în funcție de caracteristicile întreprinderilor. A fost testată de asemenea și fezabilitatea unei colectări de date pilot. În 2013, membrii SSE au dezvoltat și compilat un set cuprinzător de indicatori pe baza microdatelor comerciale și de întreprindere. Se intenționează includerea noilor indicatori în baza de date comerțul în funcție de caracteristicile întreprinderilor (trade by enterprise characteristics - TEC). A fost pus la dispoziție și un ghid al compilatorilor pentru producția de statistici în domeniul comerțului internațional în funcție de caracteristicile întreprinderilor pe baza corelării dintre datele comerciale și informațiile din registrele de întreprindere. A fost

dezvoltat și primul set de indicatori comerciali în funcție de caracteristicile întreprinderilor pentru servicii.

În 2009 și 2010 a fost dezvoltată o abordare de corelare a microdatelor cu sursele internaționale, pentru a se efectua analizele preliminare privind impactul economic al surselor internaționale. Pe baza rezultatelor acestor acțiuni a fost creată, în 2011, „Rețeaua ESSnet privind măsurarea lanțurilor valorice globale”. Ulterior, ESSnet a dezvoltat și a pus în aplicare un studiu modificat privind sursele internaționale, după care a efectuat exerciții de corelare a microdatelor cu ajutorul datelor statistice existente (statistici structurale de întreprindere, comerț exterior, statistici privind filialele străine).

Rețeaua ESSnet a realizat de asemenea o metodologie a seturilor de microdate corelate ce ar putea fi utilizată în analiza de impact a întreprinderilor din lanțurile de producție fragmentate la nivel internațional, în ceea ce privește, de exemplu, performanța economică, ocuparea forței de muncă și comerțul internațional în modele de bunuri. ESSnet a dezvoltat și un set de indicatori economici privind globalizarea. Odată puși în aplicare, acești indicatori îi vor ajuta pe factorii de decizie să ia hotărâri bazate pe dovezi de mai bună calitate și să monitorizeze globalizarea/internaționalizarea economiilor. Printre rezultate se numără și o publicație privind dezvoltarea unui cadru de măsurători pentru globalizarea economică⁷.

Proiectul intitulat „Corelarea datelor privind TIC, inovarea, statisticile structurale de întreprindere și registrele întreprinderilor” s-a desfășurat în perioada 2011-2013. Principalele realizări ale acestui proiect sunt:

- crearea unei infrastructuri pentru o analiză distribuită a microdatelor,
- obținerea de metadate în scop de depozitare a datelor,
- generarea de microdate corelate la nivel național,
- analizarea temelor din șapte domenii prioritare din Agenda digitală pentru Europa,
- obținerea de date la nivel de industrie din mai multe țări și în mai multe perioade,
- o analiză privind metodologiile de efectuare a anchetelor pentru îmbunătățirea calității seturilor de date corelate și
- un protocol privind accesul la date parțial confidentiale.

Noua abordare permite obținerea unor indicatori comparabili între țări, care să fie auditabili până la datele sursă, permițând și generarea de date. Aceste date pot fi utilizate pentru a analiza diferențele de performanță în domeniul utilizării TIC la nivelul mai multor state și industrii. Setul de date microagregate, un rezultat al procesului de corelare a datelor și analiza seturilor de date corelate vor putea fi consultate în scop de cercetare prin facilitățile de centre securizate ale Eurostat. Eforturile depuse pentru realizarea strategiilor de efectuare a

⁷ Eurostat, Sturgeon, Timothy J.: Global Value Chains and Economic Globalisation – Towards a new measurement framework. Luxembourg 2013.

anchetelor au fost fructificate în vederea coordonării și armonizării statisticilor de întreprindere la nivelul regulamentului-cadru de integrare a statisticilor referitoare la întreprinderi (framework regulation integrating business statistics - FRIBS).

Rețeaua ESSnet în materie de privind „Metodologia pentru statisticile moderne privind întreprinderile (eșantionare optimă, estimare bazată pe modele, integrarea datelor)”, înființată în 2010, a asigurat îndrumare metodologică în vederea modernizării și integrării statisticilor referitoare la întreprinderi în SSE. Pe lângă dezvoltările metodologice privind etapele de producție specifice (proiectare, culegere de date și estimare), proiectul a rezumat ansamblul de metode privind statisticile de întreprindere într-un manual în format electronic. Acest manual va putea fi utilizat ca referință și ca material pentru formare. Există și posibilitatea realizării unei continuări a manualului de către un centru de competențe. Această posibilitate este în curs de analizare.

O mai bună utilizare a datelor deja existente la nivelul economiei

„Rețeaua ESSnet privind utilizarea datelor contabile și administrative” a fost înființată în 2009 și a analizat chestiuni practice privind utilizarea acestor date în vederea realizării de statistici referitoare la întreprinderi. Printre principalele rezultate obținute se numără:

- o prezentare generală a practicilor la nivel național privind utilizarea datelor administrative,
- o descriere a metodelor utilizate pentru estimarea seturilor de date incomplete în cazul în care se folosesc date administrative pentru statistici pe termen scurt și
- o listă de indicatori pentru evaluarea calității statisticilor de întreprindere pe baza datelor administrative.

ESSnet a furnizat informații privind corelarea caracteristicilor statistice cu Standardul internațional de contabilitate (IAS)/Standardul internațional de raportare financiară (IFRS) și directivele UE în materie de contabilitate.

Domeniul TIC și al internetului furnizează volume enorme de date ce ar putea fi utilizate ca date statistice. Eurostat a lansat în 2013 un proiect menit să evalueze fezabilitatea utilizării metodologiilor și indicatorilor moderni pentru colectarea de statistici de înaltă calitate din surse netradiționale precum internetul sau alte surse mari de date. Experiența acestor acțiuni a fost rezumată într-un manual preliminar care poate fi aplicat de către INS-uri. De asemenea, au fost identificate depozite mari de date și a fost analizat potențialul lor de a fi utilizate pentru statistici oficiale. Au avut loc și negocieri cu deținătorii volumelor mari de date privind condițiile de utilizare a datelor de către INS-uri și dezvoltarea unor criterii de evaluare a nivelului de calitate solicitat. Rezultatele proiectului vor contribui la o inițiativă mai extinsă a SSE privind „Volumele mari de date și statisticile oficiale”⁸.

Dezvoltarea instrumentelor pentru o extracție, transmitere și procesare mai eficientă a datelor

⁸

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/pgp_ess/about_ess/statistical_committees/dgins.

Unele INS-uri au primit sprijin financiar pentru a pune în aplicare sisteme de culegere de date online și chestionare în format electronic, tabele de conversie între principiile contabile general acceptate (Generally Accepted Accounting Principles - GAAP) și caracteristicile statistice, precum și Extensible Business Reporting Language (XBRL). Proiectul intitulat „O mai bună utilizare a datelor din domeniul vamal în statisticile comerciale externe (Extrastat)” le-a permis membrilor SSE să-și adapteze sistemele de culegere de date la noile sisteme vamale în conformitate cu legislația vamală.

2.5. Obiectivul 4: Modernizarea Intrastat

Armonizarea metodelor de creștere a calității în contextul unui Intrastat simplificat

Proiectul numit „Armonizarea metodelor de îmbunătățire a calității statisticilor privind comerțul în interiorul UE” a fost rezultatul unui exercițiu de raționalizare în care au fost contopite două proiecte, „Îmbunătățirea calității datelor într-un sistem Intrastat simplificat” și „Reducerea asimetriilor în Intrastat”. În perioada 2009-2013 au fost dezvoltate orientări pentru punerea în aplicare a legislației Intrastat și Extrastat, în vederea promovării unor practici armonizate la care se dorește să se ajungă.

Unele state membre au beneficiat de granturi pentru a pune în aplicare aceste metode și practici de îmbunătățire a calității statisticilor privind comerțul în interiorul UE. Eforturile depuse pentru a reduce discrepanțele la nivel detaliat și agregat au fost continuate prin organizarea unor runde de reconciliere pe întreg teritoriul UE în perioada 2009-2012. Rezultatele au fost evaluate în 2013, înainte de a întreprinde noi măsuri. Unele state membre au beneficiat de granturi pentru a realiza studii de reconciliere bilaterale sau multilaterale.

O mai bună utilizare a datelor administrative

Statele membre au primit sprijin financiar și în perioada 2009-2013 pentru a utiliza mai eficient datele administrative în scopul producerii de statistici privind comerțul în interiorul UE. Obiectivul a fost de a reduce sarcina de răspuns și de a spori calitatea statisticilor privind comerțul în interiorul UE. Măsurile s-au axat pe o mai bună utilizare a datelor administrative – TVA (taxa pe valoarea adăugată) și VIES (schimb de informații privind taxa pe valoarea adăugată) – în diverse etape ale sistemelor de culegere și compilare de date Intrastat.

A fost studiată și posibilitatea de a utiliza alte date administrative existente pentru anumite tranzacții specifice, precum comerțul cu nave maritime și aeronave sau cu gaze și electricitate. Cofinanțate prin acorduri de grant, zece state membre au reușit să pună în aplicare instrumente și metode pentru o mai bună utilizare a datelor administrative și să reducă sarcina administrativă a furnizorilor de informații statistice, îmbunătățind în același timp și calitatea datelor.

Îmbunătățirea și facilitarea schimbului de date în cadrul Intrastat

Proiectele de dezvoltare a instrumentelor și a metodelor pentru schimbul de date în cadrul Intrastat pentru membrii SSE, finanțate din granturi și contracte în perioada 2009-2012, au condus la o mai bună utilizare a tehnologiilor electronice de schimb, validare și culegere de date primare prin intermediul unor procese automatizate și securizate la nivel național și la

nivelul UE. Sistemele naționale de culegere și producție de date au fost îmbunătățite și optimizate.

3. CONCLUZIE

Decizia MEETS a descris acțiunile care trebuie finanțate în cursul celor cinci ani ai programului MEETS. În primii doi ani ai programului ar fi putut fi luate un număr relativ mare de inițiative. Cu toate acestea, INS-urile s-au confruntat cu reduceri bugetare și cu o penurie de resurse umane.

Prin urmare, programul a trebuit să fie raționalizat prin contopirea anumitor activități și/sau axarea pe șase domenii principale acoperite de rețelele ESSnet: consecvența conceptelor și metodelor, EGR, stabilirea profilurilor grupurilor de întreprinderi multinaționale mari și complexe, corelarea microdatelor și depozitarea datelor pentru producerea de statistici, metodologie pentru statistici referitoare la întreprinderi și utilizarea datelor administrative și contabile.

Până la sfârșitul anului 2013, aceste rețele ESSnet au depus eforturi considerabile în domenii precum metodologia EGR, stabilirea profilurilor, utilizarea datelor administrative, consecvența actelor juridice, depozitarea de date și inițiativele de corelare a datelor. Cele mai importante rezultate sunt recomandările metodologice pentru o gamă largă de domenii conexe statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț. Recomandările sunt menite să faciliteze integrarea seturilor de date, iar în cazul în care sunt puse în aplicare, ar putea reduce sarcina statistică asupra întreprinderilor.

În paralel, au fost acordate numeroase granturi individuale pentru a sprijini eforturile membrilor SSE în domenii precum EGR, corelarea microdatelor, utilizarea datelor administrative, facilitarea transferului de date de la întreprinderi către INS-uri și utilizarea mai bună a datelor administrative, precum și dezvoltarea instrumentelor și metodelor pentru schimbul de date în cadrul Intrastat.

Un număr limitat de contracte au fost acordate în vederea obținerii de servicii în domenii precum: sisteme mai bune de schimb de date în cadrul Intrastat, punerea în aplicare și testarea stabilirii profilurilor și dezvoltarea schemelor de eșantionare la nivelul UE în vederea obținerii de agregate UE.

Atât granturile, cât și contractele au contribuit la rezultatele obținute de rețelele ESSnet, în special prin pregătirea metodologiei sau prin testarea fezabilității. În plus, acestea au contribuit la îmbunătățirile aduse în domeniile menționate la nivel național.

Avantajele programului MEETS pentru Uniune, statele membre, furnizorii și utilizatorii de statistici din UE sunt greu de cuantificat, randamentul acestei investiții putându-se constata în mod concret doar treptat, în timp. Majoritatea acțiunilor s-au axat, direct sau indirect, pe creșterea eficienței în procesul de producție a statisticilor de întreprindere, de exemplu prin consolidarea integrării și inovării în materie de procese esențiale de producție de statistici și de transfer cu cunoștințe în cadrul SSE. Creșterea eficienței va contribui la reducerea sarcinii administrative asupra întreprinderilor. Acest lucru trebuie să fie realizat în concordanță cu eforturile permanente ale Comisiei depuse în vederea îmbunătățirii legislației Uniunii, pentru

a stimula o creștere suplimentară a economiei UE⁹. În acest sens, programul MEETS făcea parte din contribuția comunității statistice.

Dacă nu ar fi existat programul MEETS, unele state membre ar fi investit un anumit buget în modernizarea statisticilor comerciale și de întreprindere în mod lipsit de coordonare. O astfel de situație ar fi dat rezultate care nu ar fi fost comparabile cu cele obținute în celelalte state membre ale Uniunii, ridicând astfel probleme pentru agregarea agregatelor la nivel european. Unele state membre nu ar fi întreprins măsurile adecvate și ar fi înregistrat întârzieri de dezvoltare în domenii precum globalizarea și ar fi lipsit de pe scena europeană. Unele state membre ar fi duplicat anumite eforturi prin desfășurarea acelorași activități și repetarea acelorași greșeli.

Costurile reduse pentru măsurile de punere în aplicare a sistemelor eficiente de modernizare a statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț din anumite state membre ar putea fi mai mici decât cele determinate de dezvoltarea unor sisteme cu totul noi. Eforturile depuse în mod lipsit de coordonare ar fi generat o situație în care nu ar fi fost posibile eventuale economii de costuri.

Obiectivul programului MEETS este nu doar de a reduce sarcina de răspuns, dar și de a analiza posibilitatea de a crea noi procese de producție a statisticilor și noi informații statistice care să rămână relevante pentru utilizatori. Cererile de noi informații riscă să sporească sarcina de răspuns în diferite industrii. De asemenea, modificarea operațiunilor și proceselor statistice necesită eforturi și investiții suplimentare.

Pentru a putea exploata complet posibilitățile de a realiza pentru UE statistici referitoare la întreprinderi și comerț mai de calitate și mai relevante, reducând în același timp sarcina asupra întreprinderilor generate de statistici, erau necesare investiții care să permită unui sistem reînnoit să devină funcțional. O serie de sisteme noi și mai eficiente de culegere de date (prin corelarea datelor existente și prin modalități alternative de culegere de date, altele decât prin anchete clasice) au fost testate în mai multe state membre în scopul de a crea modele aplicabile pentru toate statele. Acest program a fost centrat pe schimbul de experiență și bune practici (rețelele ESSnet).

Ca urmare directă a programului MEETS, Eurostat a lansat o revizuire și o integrare completă a statisticilor referitoare la întreprinderi și comerț prin intermediul unui cadru juridic comun de culegere, compilare, transmitere și diseminare a statisticilor privind activitățile economice din sectorul întreprinderilor, FRIBS. În prezent, Intrastat este considerat domeniul care necesită cea mai mare investiție de timp, impunând peste 50 % din întreaga sarcină statistică asupra întreprinderilor¹⁰. În cadrul FRIBS, Eurostat vizează reformarea Intrastat¹¹ cu ajutorul așa numitului pachet legislativ privind comerțul internațional sau Statistici privind Piața Unică

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/index_en.htm.

¹⁰ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/admin_burden/docs/enterprise/files/abst09_statistics_en.pdf.

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 638/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind statisticile comunitare ale comerțului cu mărfuri între statele membre și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3330/91 al Consiliului (JO L 102, 7.4.2004, p. 1).

(Single Market Statistics, SIMSTAT). O atenție deosebită va fi acordată statelor membre ale UE mai mici. Această măsură urmărește să simplifice Intrastat și îmbunătățirea calității datelor statistice aferente.